

**אבו מחמד אלג'ולאני, מנהיג המטה לשחרור אלשאם,
העניק ראיון, שעיקרו הצדקת מהלכי הכוח שנקט הארגון
לאחרונה נגד ארגוני מורדים שבחסות תורכיה הפועלים
במרחב אדלב**

=

20 בינואר 2019

כללי

ב-14 בינואר 2019 פורסם סרטון (כ-23 דקות) ובו **ראיון שהעניק אבו מחמד אלג'ולאני מנהיג הארגון הג'האדיסטי, המטה לשחרור אלשאם** (ג'בהת אלנצרה לשעבר), לסוכנות אמג'אד להפקת וידאו (סוכנות ידיעות המזוהה עם המטה לשחרור אלשאם). הראיון ניתן במסגרת התכנית "דו-שיח" תחת הכותרת "**הלחימה הפנימית ועתיד הזירה**". הסרטון צולם באיכות גבוהה ונראה מקצועי ביותר. במהלך הראיון ניסה אלג'ולאני, בנימה אפולוגטית בולטת, **להסביר מדוע ביצע לאחרונה המטה לשחרור אלשאם מהלכי כוח נגד ארגוני מורדים אחרים במרחב אדלב (המצויים תחת חסות תורכית)**.

אבו מחמד אלג'ולאני (מימין), מנהיג המטה לשחרור אלשאם (ג'בהת אלנצרה לשעבר), ברקע נראים דגלי המטה לשחרור אלשאם (סוכנות אמג'אד להפקת וידאו המזוהה עם המטה לשחרור אלשאם, 14 בינואר 2019).

◀ ברקע הראיון עמדו **ההתפתחויות האחרונות שבמרחב אדלב**: המטה לשחרור אלשאם ארגונו של אלג'ולאני, השתלט על אזורים שונים ברחבי מרחב אדלב, שהיו בשליטת ארגוני מורדים שבחסות תורכיה. על פי התקשורת הסורית שולט **עתה המטה לשחרור אלשאם על מרבית שטחה של מובלעת אדלב תוך נטרול כוחם של ארגוני מורדים אחרים, בפרט אלו הפועלים בחסות תורכיה**.

◀ השתלטות המטה לשחרור אלשאם על מרבית אזור השליטה של ארגוני המורדים הפרו-תורכים **מבססת את מעמדו כארגון הדומיננטי במרחב, משפרת מוכנותו למערכה נגד צבא סוריה, ומחלישה מעמדם של**

ארגוני מורדים אחרים ושל תורכיה העומדת מאחוריהם. אולם הראיון שנתן אלג'ולאני עשוי להעיד, כי המטה לשחרור אלשאם נאלץ להתמודד עם ביקורת פנימית על שארגונו נוקט מהלכי כוח נגד ארגוני המורדים האחרים, במקום להתמקד באויב הסורי המשותף. במהלך הראיון מסביר אלג'ולאני מדוע ננקטו מהלכים אלו, תוך שהוא נוקט בלשון זהירה כלפי תורכיה (מציע לה לכבוש את השטחים שממזרח לפרת). ג'ולאני גם מעלה הצעה (שמידת רצינותה מוטלת בספק) להעביר את מרחב אדלב לניהול אזרחי וללכד שורות בין הארגונים השונים לקראת המערכה נגד האויבים המשותפים: המשטר הסורי, רוסיה והמשטר האיראני.

נושאים מרכזיים שעלו בראיון של אלג'ולאני

מהלכי הכוח שנקט המטה לשחרור אלשאם נגד ארגוני מורדים הפועלים במרחב אדלב

בפתח הראיון התייחס אבו מחמד אלג'ולאני באריכות למהלכים שביצע לאחרונה המטה לשחרור אלשאם נגד ארגוני מורדים אחרים הפועלים במרחב אדלב (המוכרים לנו כארגונים הפועלים בחסות תורכיה). בתחילה התייחס אלג'ולאני להתקפה שביצע ארגונו (תחילת ינואר 2019) **על גדודי נור אלדין אלזנכי, ארגון מורדים המשתייך ל"חזית הלאומית לשחרור" שבחסות תורכיה**¹ (התקפה שהסתיימה בהודעת תנועת נור אלדין אלזנכי על התפרקותה). בהמשך התייחס אלג'ולאני למהלכים של המטה לשחרור אלשאם נגד **ארגוני המורדים אחראר אלשאם וצקור אלשאם** (שני ארגוני מורדים בעלי אופי אסלאמי המוכרים כמי שפועלים בחסות תורכיה).

מהלכי המטה לשחרור אלשאם נגד גדודי נור אלדין אלזנכי

◀ גדודי נור אלדין אלזנכי הוקמו ב-1 בנובמבר 2011, זמן קצר לאחר תחילת מלחמת האזרחים הסורית. עיקר פעילותם היתה במחוז חלב. **כיום ארגון זה משתייך ל"חזית הלאומית לשחרור", הנתמכת ע"י תורכיה.** נמסר כי בעקבות ההתקפה, שביצע נגדם לאחרונה המטה לשחרור אלשאם, נמלטו מפקדים מהארגון לתורכיה ולאזורים הנתונים לשליטת כוחות הפועלים במסגרת מבצע "מגן הפרת" התורכי, שבצפון-מזרח סוריה (ערבי אליום, אתר חדשות סורי, 5 בינואר 2019).

◀ בפתח דבריו מנה אלג'ולאני כמה חיכוכים אלימים, שאירעו בין המטה לשחרור אלשאם לבין פעילי נור אלדין אלזנכי, אשר הרגו פעילים מהמטה לשחרור אלשאם והתעללו בגופותיהם. אולם, הוסיף אלג'ולאני, **הסיבה העיקרית לסכסוך בין הארגונים היא, שבאותו תא שטח גיאוגרפי פועלים ארגונים רבים בעלי סדר יום שונה והדבר גורם לחילוקי דעות ולסכסוכים.**

◀ בהמשך מנה אלג'ולאני כמה מהסכסוכים שהתגלו עם תנועת נור אלדין אלזנכי:

¹ "החזית הלאומית לשחרור" הינה מסגרת-על של ארגוני מורדים, שהוקמה ע"י תורכיה בתחילת אוגוסט 2018. ההכרזה על הקמת מסגרת זו התבצעה באנקרה לאחר פגישת מפקדי הארגונים השונים, טרם תחילת הסבב העשירי של שיחות אסטנה (ענב בלדי, 5 באוגוסט 2018).

◆ לטענתנו תנועת נור אלדין אלזנכי החלה בהליכים של מיזוג עם המטה לשחרור אלשאם אולם היא נסוגה מכוונתה זאת ברגע האחרון. תנועה זאת לא הסתפקה בכך ופעלה נגד המטה לשחרור אלשאם והרגה 10-15 ממפקדי הארגון. היא גם ניסתה להסית ארגוני מורדים אחרים לסיים את נוכחות המטה לשחרור אלשאם במרחב הכפרי, שממערב לחלב. על רקע זה התנהלה במהלך שנת 2018 לחימה בינה לבין המטה לשחרור אלשאם.

◆ אלג'ולאני הוסיף כי לאחר המערכה בדרום סוריה ("מערכת דרעא") התרכזו כוחות של צבא סוריה, איראן ורוסיה בצפון סוריה. רוסיה, לדבריו, ננקטה במרחב אדלבי אותה שיטה של פיוסים מקומיים, אשר (המשטר הסורי והרוסיה) נקטו בדרום סוריה. בדרך זו רצה המשטר הסורי לחדור ל"צפון המשוחרר" (קרי, מרחב אדלבי) באמצעות ארגוני המורדים שפעלו שם. לטענתנו, **תנועת נור אלדין אלזנכי יצרה קשר עם רוסיה בעניין ניהול מרחב אדלבי ובו בזמן קיימה בעניין זה שיחות עם נכבדים מקומיים (במשתמע, על מנת לערער בכך את הדומיננטיות של המטה לשחרור אלשאם במרחב אדלבי).**

◀ אלג'ולאני טען כי עצורים מארגונים שונים, שהוחזקו על-ידי המטה לשחרור אלשאם, שוחררו לבתיהם ועתה הם אינם נרדפים. לדבריו, מרבית פעילי תנועת נור אלדין אלזנכי עדיין פועלים במרחב אדלבי. אלג'ולאני הוסיף, כי מרבית אמצעי הלחימה, שהופקעו מידי תנועת נור אלדין אלזנכי, יוחזרו לפעילי הארגון, על-מנת שיעשו בו שימוש בקווי העימות מול צבא סוריה והכוחות המסייעים לו.

המהלכים של המטה לשחרור אלשאם נגד ארגוני מורדים אחרים

◀ מכאן עבר אלג'ולאני להסברת הסיבות לקרבות שניהל המטה לשחרור אלשאם עם שני ארגוני מורדים נוספים. להלן עיקרי המידע עליהם (על פי מרכז המידע):

◆ **אחראר אלשאם**, ארגון מורדים בעל אופי אסלאמי **הנתמך ע"י תורכיה ומהווה חלק מ"החזית הלאומית לשחרור"**. הארגון הוקם בתחילת מלחמת האזרחים ומוקד כוחו נמצא במרחב אדלבי. ביולי 2017 ניהל המטה לשחרור אלשאם פעולות צבאיות נגד ארגון אחראר אלשאם, שבסיומה מיצב עצמו כארגון הדומיננטי במרחב אדלבי. בינואר 2019 החל המטה לשחרור אלשאם להתנכל לפעילי אחראר אלשאם, שפעילו נאלצו לעזוב כמה מאזורי שליטתם (במישור אלע'רב ובהרים שממזרח לו).

◆ **צקור אלשאם (ניצי אלשאם)**, ארגון מורדים המשתייך גם הוא ל"חזית הלאומית לשחרור", **שבחסות תורכיה**. תמונת הפרופיל בחשבון הטוויטר של הארגון כוללת מאפיינים המזוהים עם "צבא סוריה החופשי", הפועל בחסות תורכיה.

◀ לטענת אלג'ולאני התערבו הארגונים **אחראר אלשאם וצקור אלשאם** בקרבות שבין המטה לשחרור אלשאם לבין תנועת נור אלדין אלזנכי. לפיכך, לאחר שהמטה לשחרור אלשאם "פתר את הבעיות" עם תנועת אלזנכי (קרי, הביס את הארגון ופרק אותו), **הוא פנה לאזור הדרומי של מרחב אדלב על מנת "לפתור את הבעיות" עם אחראר אלשאם וצקור אלשאם**. בין הצדדים נערכה פגישה שלא צלחה, אחר כך התנהלו התנגשויות, ואז הושג ביניהם הסכם.

מפקד המטה לשחרור אלשאם אבו מחמד אלג'ולאני במהלך הראיון (סוכנות אמג'אד להפקת וידאו המזוהה עם המטה לשחרור אלשאם, 14 בינואר 2019).

הניהול האזרחי של מרחב אדלב ("הצפון המשוחרר")

◀ אלג'ולאני ציין כי במרחב אדלב פועלים ארגונים רבים, בעלי אג'נדות שונות, **ולפיכך לא קיימת מדיניות אחת בכל הנוגע לניהול האזרחי של המרחב, אשר בו מתגוררים 5 מיליון תושבים**. כך למשל, במרחב אדלב מצויה אוניברסיטה שבה לומדים 12,000 סטודנטים ומצויים בו קרוב ל-50 בתי חולים וקרוב ל-2,000 בתי ספר. כמו כן קיימים במרחב אדלב מוסדות חקלאיים, בתי משפט, אגודת עורכי דין, אגודת רוקחים ואגודת רופאים.

◀ כיוון שכך, הוסיף אלג'ולאני, אם כל ארגון ירצה לשלוט בחלק ממרחב אדלב, יגרום הדבר לשחיתות ולהכבדת היד על האוכלוסייה ובכך זה ישפיע באופן שלילי על "הצפון המשוחרר". אלג'ולאני מציין כי הפתרון לכך, הינו לפטור את הארגונים השונים ובתוכם המטה לשחרור אלשאם מניהול [אזרחי] של "הצפון המשוחרר" ולמסור את הניהול לידי גורמים אזרחיים ומדעיים, כדוגמת מהנדסים ורופאים המסוגלים לנהלו באופן מתאים. לדבריו, המטה לשחרור אלשאם פועל לקידום העניין וקיבל מספר יוזמות מאנשי אקדמיה וממדינאים בחוץ לארץ בהקשר לניהול "הצפון המשוחרר".

◀ בסיום הראיון ציין אלג'ולאני כי הצעד הראשון והחשוב ביותר שבו יש לנקוט הינו, **שמשימתם של הארגונים הפועלים במרחב אדלב תהיה צבאית בלבד ללא כל נגיעה בניהול האזרחי של האזורים "המשוחררים"**. אותם ארגונים צריכים לפעול **במסגרת צבאית אחת**, בין אם יקראו לה "מועצה צבאית", "חדר מבצעים

מתקדם" או "מטה צבאי". זאת כדי שיוכלו לאחד את מאמציהם על-מנת להגן על "[הצפון] המשוחרר" ולהמשיך [את הלחימה] עד להפלתו של המשטר [הסורי].

תמיכה בהשתלטות צבא תורכיה על המרחב שממזרח לפרת

◀ בעודנו מבסס את שליטת המטה לשחרור אלשאם במרחב אדלב, ופוגע בארגוני מורדים שבחסות תורכיה, הביע אלג'ולאני את תמיכתו ב"שחרור" המרחב שממזרח לנהר הפרת (הנשלט ע"י הכוחות הכורדים) ע"י תורכיה. לדבריו, המטה לשחרור אלשאם רואה בכוחות הכורדים (המכונים על ידו ה-PKK), כינוי גנאי השגור אצל התורכים) "אויב של המהפיכה [הסורית]". לדבריו השתלטו הכוחות הכורדים על אזורים שהם מתגוררים סונים רבים, שחלק מבניהם לוחמים בשורות המטה לשחרור אלשאם. **אלג'ולאני שב והדגיש את הצורך שהכוחות הכורדים (ה-PKK בלשוננו) יחדלו מלהתקיים.**

קריאה לאיחוד השורות נגד האויבים המשותפים

◀ **אלג'ולאני קרא לארגונים השונים לאחד את השורות על מנת להתמודד נגד האויבים המשותפים, המשטר הסורי, רוסיה והמשטר האיראני** (הערה: אלג'ולאני נמנע מלכלול את תורכיה במסגרת "האויבים"). לדבריו, אויבים אלו אינם זקוקים לתירוץ על מנת להכנס למרחב אדלב, שכן בראייתם אין הבדל בין ארגוני מורדים "מתונים" לכאלו שאינם "מתונים". אלג'ולאני מביא ראייה לכך: ארגוני מורדים שהוגדרו כ"מורדים מתונים", כגון צבא האסלאם (ארגון מורדים אסלאמי) וארגון פילק אלשאם (ארגון מורדים אסלאמי בחסות תורכיה), שלטו בזמנו על הע'וטה המזרחית של דמשק, **אולם הגדרתם כ"מורדים מתונים" לא מנעה את ההתקפה של הצבא הסורי עליהם.** הוא הוסיף, כי אזור אלע'וטה הופצץ בנשק כימי ואזור דרעא הופקרו לחלוטין [למרות ששניהם נשלטו ע"י ארגונים "מתונים"]. **מכאן לדבריו נובעת החשיבות לאחד את המאמצים נגד האויבים השונים המאיימים להשתלט על מרחב אדלב (במשתמע, יש לאחד את השורות בין הארגונים הג'האדיסטים לארגונים ה"מתונים").**